

Hakikati bilmek üzerine ikibinyedide şöyle yazmışım:

Burada “hakikat” denen şeye bazen çok fazla vurgu yapıyorum. Her şeyin başı ve sonu hakikat ya, hakikate dayanmayan batıl ya... vs.

Peki nedir hakikat? Hani insan vardır, hakikatin bilinemeyeceğini söyler. Etrafındaki kırk çeşit fikre bakıp, böyle bir çözüm bulmuştur. “Herkesin kendine göre bir doğrusu var”cıdır. Dertlerinin büyük ölçüde hayatından hakikati uzak tutmak olduğunu düşünürüm hep.

Ben bu kişilerle ilk evrede anlaşıyorum. “Hakikat bilinemez”de yani. Hakikati önünüzdeki bilgisayarı, masanızdaki kalemi, içtiğiniz çayı bildiğiniz gibi bilmek mümkün değildir. Yine de bunun sebebi “herkesin kendine göre bir hakikat”i olması değil, “bilmek”le hakikatin uyuşmaması...

Hakikat bilinemez, çünkü bir şeyin bilinmesi için bilen ve bilinen olarak iki taraf gerekir. Ben elmanın tadını biliyorsam, “ben” ve “elma” diye iki farklı şey olduğunu kabul ederim. Bütün bilgi böyle iki taraf arasında cereyan eder. Her bilginin bilineni ve bilenini vardır.

Hakikat ise tektir, o kadar tektir ki kendisini bilen olmasına bile izin vermez. Hakikat için bilen de bilinen de ancak hakikat olabilir.

İşte bu sebeple hakikat bilinemez, hakikat **olunur**.

İkibinbeşte şöyle bir yazım olmuş:

- İnsanların pek çoğu hakikatin ne olduğuyla pek ilgilenmez. Onların istediği, hakikatin her zaman kendi taraflarında olmasıdır.
- İnsan, hakikatin nasıl bir hakem olduğunu bilir. Dengelidir, adildir, laf ebeliğine prim vermez, rüşvet almaz, eğilmez, bükülmez, dimdik ve güvenilirlerdir.

- Hakikatin bu derece istenen bir şey olmasında, onun bu özellikleri kadar, onun gücü de yatar. O kadar güçlüdür ki, insanların pek çoğu onu istediklerini söylediklerinde bile ondan korkmaktadır.
- Hakikat insanı terbiye eder. İnsan kibirlidir. Hakikat onu tevazuya sevkeder. İnsan acizdir. Hakikat onun eline kainatın kurallarını verir. İnsan güçlü olduğunu sandığında, onun güçsüzlüğünü yüzüne vurur. Ölüm hakikattir. Akıl hakikattir.
- İnsanın göbeğinden ve kafasından bağlı olduğu her şeyi, hakikat kendi tarafına çevirir. Hakikat olmadan yemek yiyemezsiniz, hakikat olmadan konuşamazsınız. Hakikat olmadan olmanız bile mümkün değildir.
- Adaletini istismar ettirmez hakikat. Kendini haklı çıkarmaya çalışmaz. O zaten haklıdır ve acele etmesine gerek yoktur.
- İnsan hakikatin kendi tarafında olması için her şeyi yapar. İstisnası, hakikatin tarafında olmaya çalışmaktır.
- Hakikat kendisine taraf olanların tarafındadır.

Bunların üzerine ne eklemem gerektiğini düşündüm. Belki teşrih edebiliriz biraz, bilimin, dinin, hayatın hakikatle ilgisini araştırabiliriz. Belki yaparız, belki yapmayız, böylece kalır.